

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO PREVENCIJOS TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO

2015 m. vasario 25 d. Nr. 217

Vilnius

Siekdama įgyvendinti Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. XI-1078 „Dėl Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos patvirtinimo“, nuostatas ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 24 straipsniu ir Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 24 straipsniu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė
n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1125](#), 2015-10-26, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17109

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinį veiklos planą (pridedama).

2. Pripažinti netekusiais galios:

2.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 14 d. nutarimą Nr. 1080 „Dėl Alkoholio ir tabako kontrolės programos (tarpinstitucinio veiklos plano) patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;

2.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 27 d. nutarimą Nr. 1278 „Dėl Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

Sveikatos apsaugos ministrė

Rimantė Šalaševičiūtė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2015 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 217

LIETUVOS RESPUBLIKOS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO PREVENCIJOS TARPINSTITUCINIS VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinis veiklos planas (toliau – Planas) parengtas įgyvendinant Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. XI-1078 „Dėl Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos 2010–2016 metų programos patvirtinimo“, ir Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 24 straipsnio ir Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 24 straipsnio nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1125](#), 2015-10-26, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17109

2. Planas parengtas siekiant užtikrinti, kad nuosekliai, integruotai ir kryptingai būtų įgyvendinamos psichoaktyviųjų medžiagų (narkotikų, tabako ir alkoholio) kontrolės ir vartojimo prevencijos priemonės, stiprinti teisėsaugos, sveikatos priežiūros, švietimo, socialinės apsaugos, kontrolės ir kitų valstybės institucijų sistemas, skatinti jas glaudžiau bendradarbiauti tarpusavyje ir su visuomene, nevyriausybėmis organizacijomis, ugdyti visuomenės nepakantumą neteisėtam narkotinių ir psichotropinių medžiagų, tabako gaminių ir alkoholinių gėrimų platinimui ir vartojimui, siekiant veiksmingiau taikyti bendras, o ne atskiras, kaip iki šiol, narkotinių ir psichotropinių medžiagų, alkoholio ir tabako vartojimo prevencijos priemones.

3. Planas parengtas atsižvelgiant ir į atliktą situacijos analizę:

3.1. Narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimas – sudėtinga socialinė ir sveikatos problema, su kuria susiduria milijonai žmonių visame pasaulyje. Piktnaudžiavimas šiomis medžiagomis – viena iš opiausių visuomenės sveikatos ir socialinių problemų Europos Sąjungoje ir už jos ribų. Šios problemos turi būti sprendžiamos ilgą laiką, nuosekliai ir subalansuotai, nes geriausių rezultatų duoda bendrai taikomos pasiūlos ir paklausos mažinimo priemonės. Siekiant kuo veiksmingiau jas valdyti, būtina užtikrinti tarpinstitucinį ir tarptautinį bendradarbiavimą ir koordinavimą, vykdyti stebėseną, taip pat vertinti rezultatus ir priemonių veiksmingumą. Tenka pažymėti, kad Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymas ir Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas – vieni dažniausiai keičiamų įstatymų. Kadangi šių sričių valstybės politika vykdyta nenuosekliai, teigiamų poslinkių nepasiekta. Kitaip su narkotikų kontrolės politika, kuri

vykdyta nuosekliai, taigi teigiami rezultatai akivaizdūs. Narkotikų vartojimo paplitimas Lietuvoje mažesnis už Europos šalių vidurkį ir pastaraisiais metais turi tendenciją mažėti, tačiau mažinant tabako ir alkoholio vartojimą didelių rezultatų nepasiekta. 2012 metų rodikliai tokie pat kaip 2004 metų ir yra aukštesni už Europos šalių vidurkį:

3.1.1. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo Lietuvos Respublikoje tyrimo duomenimis, nuo 2004 metų narkotikų vartojimas didėjo (nuo 2004 iki 2008 metų jų vartotojų padaugėjo 4,3 procento), tačiau nuo 2008 iki 2012 metų gyventojų, vartojusių bent vieną narkotinę ar psichotropinę medžiagą nors kartą gyvenime, sumažėjo 1,4 procento. 2012 metais bent vieną narkotinę ar psichotropinę medžiagą nors kartą gyvenime buvo bandę 11,1 procento 15–64 metų Lietuvos gyventojų. Per paskutinius 2012 metų 12 mėnesių bent vieną narkotinę ar psichotropinę medžiagą Lietuvoje vartojo 2,6 procento apklaustųjų, tai yra beveik 2,5 karto mažiau nei prieš 4 metus. Per paskutines 30 dienų bent vieną narkotinę ar psichotropinę medžiagą vartojo 0,8 procento Lietuvos gyventojų, arba beveik perpus mažiau nei 2008 metais.

3.1.2. Rūkymas Lietuvoje taip pat plačiai paplitęs. Vienas šalies gyventojas 2013 metais vidutiniškai suvartojo 47 legalių cigarečių pakelius (arba surūkė 947 cigaretes). Palyginti su ankstesniais metais, daugiausiai tabako gaminių vienas šalies gyventojas suvartojo 2007 metais (64 legalių cigarečių pakeliai), o mažiausiai – 2010 metais (40 legalių cigarečių pakelių). Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo tyrimo duomenimis, 2012 metais 2 iš 3 (66 procentai) 15–64 metų Lietuvos gyventojų pareiškė nors kartą gyvenime rūkę. Nė karto nebandė rūkyti tik 34 procentai gyventojų. Tyrimo duomenimis, per paskutinius 2012 metų 12 mėnesių rūkė 36,3 procento, o per paskutines 30 dienų – 36,1 procento Lietuvos gyventojų. Šis rodiklis beveik nepakito nuo 2004 metų, kai nustatyta, kad per paskutinius 12 mėnesių rūkė 37,4 procento, o per paskutines 30 dienų – 34,8 procento Lietuvos gyventojų. Rūkymas labiau paplitęs tarp vyrų nei tarp moterų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1125](#), 2015-10-26, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17109

3.2. Alkoholio Europos regione suvartojama daugiau nei kur kitur pasaulyje – nuo 0,5 iki 21 litro žmogui per metus. Lietuvoje alkoholinių gėrimų (tik legalių) suvartojimas (kiekis vienam gyventojui) nuo 1999 metų didėjo, stabilizavosi 2008 metais, o 2009 metais netgi sumažėjo, tačiau 2010–2013 metais vėl pradėjo didėti. Vienas Lietuvos gyventojas 2013 metais vidutiniškai suvartojo 12,9 litro absoliutaus alkoholio, ir šis rodiklis aukštesnis už Europos šalių vidurkį (10,5 litro absoliutaus alkoholio, tenkančio vienam gyventojui). Alkoholinius gėrimus vartoja didžiuma Lietuvos gyventojų. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo Lietuvoje tyrimo duomenimis, 2012 metais daugiau nei aštuoni iš dešimties 15–64 metų asmenų (82 procentai) per paskutinius 12 mėnesių buvo vartoję alkoholinių gėrimų, tai yra beveik 5 procentais mažiau nei 2008 metais. Per paskutines 2012 metų 30 dienų alkoholinių gėrimų vartojo du trečdaliai Lietuvos gyventojų (66,7 procento). Šis rodiklis šiek tiek didesnis nei 2008 metais (62,2 procento) ir panašus į 2004 metų rodiklį (67,8 procento).

3.3. Narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlos mažinimo priemonės vis dar nepakankamai veiksmingos. Susiduriama su rinkoje atsirandančių naujų psichoaktyviųjų medžiagų kontrolės problemomis, nereti alkoholio produktų ir tabako gaminių falsifikavimo ir kontrabandos atvejai, neteisėtai platinamos psichoaktyviosios medžiagos, legalizuojami pinigai, gauti iš neteisėtos veiklos, nustatoma nemažai alkoholio produktų ir tabako gaminių prekybos pažeidimų:

3.3.1. Vis didesnę grėsmę kelia rinkoje sparčiai didėjanti naujų psichoaktyviųjų medžiagų pasiūla. Kontroliuoti šias medžiagas itin sudėtinga dėl didelės jų įvairovės, dažnai nežinomo poveikio vartotojo sveikatai, skirtingo kontrolės reglamentavimo Europos Sąjungos valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse, prekybos jomis elektroninėje erdvėje ir kitų priežasčių. 2013 metais pranešta apie 98, 2012 metais – 73, o 2009 metais – tik 24 Europoje aptiktas naujas psichoaktyvias medžiagas.

3.3.2. Nors už neteisėtą disponavimą narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, I kategorijos jų pirmtakais (prekursoriais), šių medžiagų kontrabandą įstatymai numato griežtas bausmes, nusikalstamų veikų, susijusių su disponavimu narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis, I kategorijos jų pirmtakais (prekursoriais), pastaraisiais metais padaugėjo. Tokios nusikalstamos veikos 2013 metais sudarė apie 2,8 procento, o 2008 metais – apie 2,3 procento visų šalyje užregistruotų nusikalstamų veikų. Tas faktas, kad ištiriama daug nusikalstamų veikų (beveik 80 procentų visų užregistruotų nusikalstamų veikų), parodo didelį teisėsaugos institucijų darbo efektyvumą.

3.3.3. Neteisėtos prekybos narkotikais, tabaku ir alkoholiu tikslas – gauti kuo daugiau finansinės naudos. Mažinti neteisėtą narkotikų, tabako ir alkoholio apyvartą vis sunkiau dėl to, kad ji globali ir labai pelninga, be to, apyvartai didinti aktyviai naudojamosi informacinėmis ir kitomis moderniosiomis technologijomis. Šis neteisėtas verslas – viena pagrindinių ir pelningiausių veiklų šalies organizuotoms nusikalstamoms grupuotėms, kurios jau seniai veikia ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Labai svarbu užkirsti kelią nusikalstamumui, pirmenybę teikiant organizuotų nusikalstamų grupuočių atskleidimui ir išardymui, o pažeidėjus patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Be to, reikia imtis visų įmanomų priemonių organizuoto nusikalstamumo ekonominiam pagrindui sunaikinti ir gautoms iš neteisėtos veiklos piniginėms lėšoms ir už šias lėšas įgytam turtui nustatyti ir konfiskuoti. Būtina daug dėmesio skirti teisėsaugos institucijų tarptautinio bendradarbiavimo plėtrai ir veiklos koordinavimui strateginiu ir operatyviniu lygiais, taip pat bendradarbiavimui su visuomene ir privačiu sektoriumi.

3.3.4. Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymas ir Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymas draudžia parduoti alkoholinius gėrimus ar tabako gaminius asmenims iki 18 metų, tačiau šio ribojimo kontrolė nepakankama. Lietuvoje 2011 metais atlikto alkoholio ir kitų narkotikų tyrimo Europos mokyklose duomenimis, net 72 procentai 15–16 metų moksleivių nurodė, kad jiems būtų lengva ir labai lengva įsigyti cigarečių, o 80 procentų nurodė, kad jiems būtų labai lengva ir gana lengva įsigyti kokio nors alkoholinio gėrimo. Tyrimo duomenys patvirtina, kad

nepilnamečiai turi daug galimybių įsigyti alkoholio parduotuvėse: beveik 30 procentų 15–16 metų apklaustų moksleivių nurodė per paskutines 30 dienų bent kartą patys parduotuvėje (kioske, degalinėje) pirkę alų, 20 procentų – pirkę sidrą, po 14–15 procentų – vyną ir stipriuosius alkoholinius gėrimus, 13 procentų – alkoholinius kokteilius.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1125](#), 2015-10-26, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17109

3.3.5. Alkoholio produktų ir tabako gaminių falsifikavimas ir kontrabanda neigiamai veikia Lietuvos ekonomiką, kelia grėsmę asmens, visuomenės sveikatai ir saugumui. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas negauna pajamų, o kontrabandiniai ir falsifikuoti produktai gali būti ne tik prastos kokybės, bet ir nesaugūs vartoti. Kontrabandinių tabako gaminių vartojama beveik penkis kartus daugiau nei kontrabandinių alkoholinių gėrimų. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo Lietuvos Respublikoje tyrimo duomenimis, per paskutinius 2012 metų 12 mėnesių 30 procentų 15–64 metų Lietuvos gyventojų buvo įsigiję tabako gaminių, o 6 procentai – alkoholinių gėrimų, nepaženklintų lietuviškomis banderolėmis.

3.3.6. Mokslinių tyrimų duomenys rodo – mažinant alkoholinių gėrimų kainas ir plečiant pardavimo vietų tinklą, didėja alkoholinių gėrimų vartojimas ir daugėja su tuo susijusių mirčių. Priimtas 1995 metais pažangus Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymas iki 2007 metų daug kartų keistas – vis labiau liberalizuota alkoholinių gėrimų reklama, prekyba, gamyba ir kita. Privatizuotas alkoholinių gėrimų gamybos sektorius, sumažinti alkoholinių gėrimų akcizai, kai kurioms grupėms nustatytos mokesčių lengvatos, alkoholiniai gėrimai pradėti agresyviai reklamuoti, skatinta vartoti tarp jaunimo populiarius gėrimus. Nuo 2007 metų imtasi papildomų alkoholio paklausos ir pasiūlos mažinimo priemonių: apribota alkoholinių gėrimų reklama, padidintas alkoholinių gėrimų akcizas, apribota naktinė prekyba alkoholiu, sugriežtinta atsakomybė už vairavimą esant neblaiviam, savivaldybėms suteikti papildomi įgaliojimai kontroliuoti prekybą alkoholiniais gėrimais. Dėl šių priemonių 2008–2009 metais alkoholinių gėrimų vartojimo mastas mažėjo, bet ši tendencija netvari.

3.3.7. Pasaulio sveikatos organizacija atkreipia dėmesį į tai, kad nuolat stiprėja ir agresyvėja tabako rinkodaros ir reklamos, skirtos jauniems žmonėms, moterims ir žemesnio socialinio ekonominio statuso grupėms, priemonės, todėl jos turėtų būti aktyviai ribojamos ir kontroliuojamos valstybės.

3.4. Narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimas neigiamai veikia visuomenės ir asmens sveikatą. Nors mirtingumo dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo rodikliai pastaruosius 4 metus nekinta, šių medžiagų vartojimas – vienas pagrindinių pirmalaikės mirties rizikos veiksnių:

3.4.1. Narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimas daro poveikį psichikos ir elgesio sutrikimų, apsinuodijimų, užkrečiamųjų ligų ir įgytojo imuninio nepakankamumo sindromo (ŽIV ir AIDS) plitimui, nusikaltamumo didėjimui, traumų ir savižudybių daugėjimui ir su tuo susijusiam mirtingumui. Iš 2 082 asmenų, kurie 2013 metais kreipėsi į asmens sveikatos

priežiūros įstaigas dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, sukeltų narkotinių ar psichotropinių medžiagų, 217 asmenų (10,42 procento) buvo užsikrėtę ŽIV, 280 asmenų – hepatitu B (13,45 procento), 1 189 asmenys – hepatitu C (57,11 procento). Lietuvoje 2013 metais užregistruoti 54 mirties dėl narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo atvejai (1,83 atvejo 100 tūkst. gyventojų), 905 mirties dėl susijusių su alkoholio vartojimu priežasčių atvejai (30,6 atvejo 100 tūkst. gyventojų) ir 1 563 mirtys nuo susijusių su rūkymu piktybinių navikų (52,85 atvejo 100 tūkst. gyventojų). Šie rodikliai labai panašūs į ankstesnių 4 metų rodiklius.

3.4.2. Tyrimai ir statistika rodo, kad alkoholis – trečias pagal svarbą Europoje žalos sveikatai ir pirmalaikės mirties rizikos veiksnys po didelio kraujospūdžio ir rūkymo, dažnai svarbesnis už didelį cholesterolio kiekį ir antsvorį. Nustatyti priežastiniai ryšiai tarp vidutinio suvartoto alkoholio kiekio ir daugiau kaip 60 ligų. Alkoholinių gėrimų vartojimas tiesiogiai susijęs su alkoholine kepenų liga, atsitiktiniu apsinuodijimu, psichikos ir elgesio sutrikimų ir alkoholinės kardiomiopatijos išsivystymu. Alkoholio vartojimas – vienas iš rizikos veiksnių, didinančių tikimybę susirgti lėtinėmis ligomis: širdies ir kraujagyslių, kraujotakos sistemos ligomis, kepenų ciroze, onkologinėmis ligomis (ypač virškinamojo trakto ir krūties vėžiu), pneumonija, ūminiu pankreatitu ir kitomis. Dauguma išorinių priežasčių sukeltų mirčių laikomos mirtimis, iš dalies nulemtomis perteklinio alkoholinių gėrimų vartojimo.

3.4.3. Tabako gaminių vartojimas daro poveikį mirtingumui nuo lėtinių ligų – širdies ir kraujagyslių ligų, vėžio, diabeto, lėtinių kvėpavimo takų ligų ir kitų. Rūkymas – vis dar viena svarbiausių Europos regiono gyventojų mirties priežasčių. Rūkymas žalingai veikia ne tik pačius rūkančiuosius, bet ir aplinkinius (pasyvus rūkymas) ir laikomas plaučių vėžio ir kitų lėtinių plaučių ligų rizikos veiksniu. Jis neigiamai veikia vaisiaus vystymąsi nėštumo metu. Su neigiamu tabako poveikiu dažniausiai siejamas cigarečių rūkymas, tačiau kramtyti tabaką, rūkyti cigarus ir pypkę irgi pavojinga, nes tai gali sukelti burnos vėžį. Svarbu tai, kad metus rūkyti rizika susirgti burnos vėžiu po tam tikro laiko sumažėja ir išnyksta kaip nerūkančiam žmogui.

3.5. Narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevencijos priemonės vis dar nepakankamai veiksmingos, nors pastaraisiais metais daugiau dėmesio skirta bendrosios, atrankinės ir tikslinės prevencijos organizavimui, vykdymui, kokybės ir veiksmingumo gerinimui, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos specialistų kvalifikacijos tobulinimui. Didėjo visuomenės ir asmens sveikatos, socialinių paslaugų įvairovė ir prieinamumas:

3.5.1. Mokyklose vykdomos psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir vaikų gyvenimo įgūdžių ugdymo programos.

3.5.2. Sistemingai didinama visuomenės sveikatos paslaugų įvairovė ir prieinamumas savivaldybėse. Siekiant gerinti visuomenės sveikatos priežiūrą, savivaldybėse įsteigti visuomenės sveikatos biurai.

3.5.3. Sukurtas psichikos sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių paslaugas asmenims, turintiems psichikos ir elgesio sutrikimų, kuriuos sukelia vartojamos psichiką veikiančios

medžiagos, tinklas. Pirminėje ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūros grandyje (psichikos sveikatos centruose) iki šiol per menkai išplėtotos ankstyvosios diagnostikos ir kitos priklausomybės ligų gydymo paslaugos. Ankstyvosios diagnostikos ir trumpos intervencijos paslaugas galėtų teikti bendrosios praktikos gydytojai (šeimoms gydytojai). Dėl alkoholinės psichozės į gydymo įstaigas 2013 metais pirmą kartą kreipėsi 715 asmenų (24,2 atvejo 100 tūkst. gyventojų), o dėl psichikos ir elgesio sutrikimų, kuriuos sukėlė vartojamos narkotinės ar psichotropinės medžiagos, – 225 asmenys (7,64 atvejo 100 tūkst. gyventojų). Su rūkymu susijusiomis ligomis (lūpų, burnos ertmės, ryklės, trachėjos, bronchų ir plaučių piktybiniai navikai) 2012 metais susirgo 1 665 asmenys (65,36 atvejo 100 tūkst. gyventojų) – 15 metų ir vyresni. Dėl finansavimo stokos paslaugų prieinamumas ir apimtis priklausomybės ligų centruose nepakankami. Ypač mažai informacijos apie paslaugų veiksmingumo vertinimą.

3.5.4. Pradėjus įgyvendinti Europos Sąjungos fondų lėšomis finansuojamus projektus, Lietuvoje užtikrintas trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas socialinės rizikos asmenims, priklausomiems nuo narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo. Iki tol skiriamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų nepakakdavo paslaugų poreikiui patenkinti. Minėtas paslaugas 2014 metais teikė 22 psichologinės ir socialinės reabilitacijos įstaigos (363 vietos, iš jų 22 vietos skirtos vaikams). Nuo 2013 metų socialinės globos įstaigos pradėtos licencijuoti; nuo 2015 metų trumpalaikę socialinę globą socialinės rizikos asmenims, priklausomiems nuo narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo, teikti galės tik licencijas turinčios psichologinės ir socialinės reabilitacijos įstaigos. Manoma, kad taip bus geriau užtikrinama šių paslaugų kokybė.

3.5.5. Nors skiriamas tikslinis valstybės finansavimas pasiūlos ir paklausos mažinimo priemonėms įgyvendinti, dėl nuolatinės lėšų stokos ir nenustatytų ilgalaikių prioritetų bendrosios, atrankinės ir tikslinės prevencijos priemonės vykdomos nenuosekliai, nesistemiškai ir neveiksmingai. Taigi ankstyvosios diagnostikos ir intervencijos, asmens sveikatos priežiūros paslaugos vis dar prieinamos nepakankamai ir per mažos apimties.

3.6. Kryptingai tobulinama institucijų kompetencija, gerinamas veiklos koordinavimas, didinamas jos veiksmingumas. Plėtojamas tarptautinis ir tarpinstitucinis bendradarbiavimas, atliekamas pasiūlos ir paklausos mažinimo priemonių vertinimas ir stebėseną, diegiamos informacinės sistemos, vykdoma psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir jo padarinių stebėseną:

3.6.1. Tarpusavyje bendradarbiauja kompetentingos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, organizuojami mokymo renginiai, koordinavimo pasitarimai, konferencijos. Vykdomi bendri (kompleksiniai) ūkio subjektų, kurių veikla susijusi su tabako, alkoholio, narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) apyvarta, patikrinimai.

3.6.2. Valstybės ir savivaldybių institucijos, bendruomenės ir kitos organizacijos pastaraisiais metais užmezgė ir palaiko glaudžius ryšius ir aktyviai bendradarbiauja su Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų institucijomis, kitomis tarptautinėmis organizacijomis, kitų valstybių institucijomis, dirbančiomis narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlos ir paklausos

mažinimo srityse. Toks bendradarbiavimas leidžia keistis patirtimi ir informacija apie tinkamiausias priemones, taikyti tarptautinę gerąją patirtį įgyvendinant pasiūlos ir paklausos mažinimo priemones.

3.6.3. Lietuvos Respublikoje teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat nustačius prioritetus, poreikį ir turimus išteklius, vertinamos pasiūlos ir paklausos mažinimo priemonės, programos ir projektai, diegiamos informacinės sistemos, atliekama narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo, jo padarinių stebėseną, renkami duomenys, analizuojama ir skleidžiama visuomenėje informacija. Organizuojami moksliniai tyrimai, kurių rezultatai naudojami veiksmingiausioms ir tinkamiausioms pasiūlos ir paklausos mažinimo priemonėms parinkti.

II SKYRIUS PLANO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Planas skirtas siekti šių tikslų: mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlą; mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio paklausą; stiprinti veiklos valdymą ir koordinavimą.

5. Uždaviniai Plano tikslui – mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlą – siekti:

5.1. mažinti neteisėtą narkotikų, tabako ir alkoholio apyvartą;

5.2. mažinti tabako gaminių ir alkoholio produktų prieinamumą.

6. Uždaviniai Plano tikslui – mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio paklausą – siekti:

6.1. stiprinti narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevenciją;

6.2. gerinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę;

6.3. gerinti socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę.

7. Uždaviniai Plano tikslui – stiprinti veiklos valdymą ir koordinavimą – siekti:

7.1. plėtoti tarpinstitucinį ir tarptautinį bendradarbiavimą;

7.2. stiprinti administracinius gebėjimus;

7.3. plėtoti narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo, jo padarinių, šių medžiagų apyvartos stebėseną ir situacijos vertinimą;

7.4. plėtoti mokslinius ir kitus tyrimus.

8. Plano priemonės, nurodytos Plano 1 priede, ir vertinimo kriterijai, nurodyti Plano 2 priede, nustatyti atsižvelgiant į Plano tikslus ir uždavinius.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9. Planą įgyvendina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Kalėjų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos muitinė, Lietuvos statistikos departamentas, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir Valstybinė vartotojų teisių

apsaugos tarnyba. Eismo saugos didinimo nuostatos, susijusios su alkoholio, narkotikų ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija, pateiktos Valstybinėje saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. kovo 2 d. nutarimu Nr. 257 „Dėl Valstybinės saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programos patvirtinimo“. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija prisidės prie Plane nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, vykdydama priemones, nustatytas Valstybinės saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programos įgyvendinimo tarpinstituciniame veiklos plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 5 d. nutarimu Nr. 1165 „Dėl Valstybinės saugaus eismo plėtros 2011–2017 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo

Punkto pakeitimai:

Nr. [1125](#), 2015-10-26, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17109

10. Plano įgyvendinimą koordinuoja Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio
prevencijos tarpinstitucinio veiklos plano
1 priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO PREVENCIJOS TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO
TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, ASIGNAVIMAI**

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2017 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2018 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
1.	Tikslas – mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlą	4 927,3	4 901,4	3 728,4	25,9	4 922,3	4 898,4	3 728,4	23,9	4 922,4	4 898,4	3 728,4	24,0	
1.1.	Uždavinys – mažinti neteisėtą narkotikų, tabako ir alkoholio apyvartą	4 819,3	4 793,4	3 648,4	25,9	4 814,3	4 790,4	3 648,4	23,9	4 814,4	4 790,4	3 648,4	24,0	
1.1.1.	Priemonė – vykdyti neteisėto narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio gabenimo ir (ar) disponavimo jais kriminalinę žvalgybą, užkardyti, atskleisti ir tirti šias veikas	2 024,6	2 024,6	1 545,8	0,0	2 024,6	2 024,6	1 545,8	0,0	2 024,6	2 024,6	1 545,8	0,0	Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija) (Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos)
		513,8	490,8	374,7	23,0	513,8	490,8	374,7	23,0	513,8	490,8	374,7	23,0	Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2017 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2018 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
1.1.2.	Priemonė – atlikti neteisėto alkoholio, tabako gaminių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų gabenimo kontrolės veiksmus šalies viduje	2 171,0	2 171,0	1 656,9	0	2 171,0	2 171,0	1 656,9	0,0	2 171,0	2 171,0	1 656,9	0,0	Finansų ministerija (Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos)
1.1.3.	Priemonė – atlikti naujų psichoaktyviųjų medžiagų stebėseną, rizikos vertinimą ir siūlyti rinkos ribojimo priemones	37,0	37,0	21,0	0	34,0	34,0	21,0	0	34,0	34,0	21,0	0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
1.1.4.	Priemonė – bendradarbiaujant su kitomis kontroliuojančiomis ir atsakingomis institucijomis, vykdyti ūkio subjektų, kurių veikla susijusi su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais), veiklos priežiūrą ir ją koordinuoti	70,0	70,0	50,0	0	70,0	70,0	50,0	0	70,0	70,0	50,0	0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
1.1.5.	Priemonė – didinti tarnybinių šunų, naudojamų neteisėtai gabenamoms narkotinėms ir psichotropinėms medžiagoms, jų pirmtakams (prekursoriams) ir tabako gaminiams aptikti, skaičių	0,9	0,0	0,0	0,9	0,9	0,0	0,0	0,9	1,0	0,0	0,0	1,0	Finansų ministerija (Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos)

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2017 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2018 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
		2,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau – Teisingumo ministerija) (Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos – toliau – Kalėjimų departamentas)	
1.2.	Uždavinys – mažinti tabako gaminių ir alkoholio produktų prieinamumą	108,0	108,0	80,0	0	108,0	108,0	80,0	0,0	108,0	108,0	80,0	0,0	
1.2.1.	Priemonė – bendradarbiaujant su kitomis kontroliuojančiomis ir atsakingomis institucijomis, užtikrinti veiklos, susijusios su alkoholiniais gėrimais, tabako gaminiais ir su jais susijusiais gaminiais, priežiūrą	108,0	108,0	80,0	0,0	108,0	108,0	80,0	0,0	108,0	108,0	80,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
2.	Tikslas – mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio paklausą	3 870,7	3 870,7	95,0	0,0	1 988,7	1 988,7	95,0	0,0	2 074,7	2 074,7	95,0	0,0	
2.1.	Uždavinys – stiprinti narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevenciją	210,7	210,7	95,0	0,0	210,7	210,7	95,0	0,0	210,7	210,7	95,0	0,0	
2.1.1.	Priemonė – vykdyti bendrąją, atrankinę ir tikslinę psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją skatinant savivaldybių institucijų ir nevyriausybinių organizacijų iniciatyvas, atsižvelgiant į tikslinės grupės asmenų amžių, kultūrą, tradicijas, kitus ypatumus	134,0	134,0	95,0	0,0	134,0	134,0	95,0	0,0	134,0	134,0	95,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2017 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2018 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
2.1.2.	Priemonė – įgyvendinti mokyklose Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programą	8,7	8,7	0,0	0,0	8,7	8,7	0,0	0,0	8,7	8,7	0,0	0,0	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija
2.1.3.	Priemonė – plėtoti bendrąją, atrankinę ir tikslinę narkomanijos prevenciją laisvės atėmimo vietose, užtikrinti kompetentingų valstybės institucijų, atliekančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) apyvartos kontrolę, materialinį techninį aprūpinimą	68,0	68,0	0,0	0,0	68,0	68,0	0,0	0,0	68,0	68,0	0,0	0,0	Teisingumo ministerija (Kalėjų departamentas)
2.2.	Uždavinys – gerinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę	3 660,0	3 660,0	0,0	0,0	1 778,0	1 778,0	0,0	0,0	1 864,0	1 864,0	0,0	0,0	
2.2.1.	Priemonė – plėtoti žemo slenksčio paslaugas, kuriomis siekiama sumažinti su narkotikų vartojimu ir rizikinga elgsena susijusius neigiamus medicininius, socialinius, ekonominius, teisinius padarinius visuomenei ir asmeniui	40,0	40,0	0,0	0,0	40,0	40,0	0,0	0,0	40,0	40,0	0,0	0,0	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
2.2.2.	Priemonė – teikti psichosocialinės reabilitacijos ir integracijos į darbo rinką paslaugas asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų	3 620,0	3 620,0	0,0	0,0	1 738,0	1 738,0	0,0	0,0	1 824,0	1 824,0	0,0	0,0	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
3.	Tikslas – stiprinti veiklos valdymą ir koordinavimą	910,1	910,1	628,1	0,0	857,1	857,1	628,1	0,0	857,1	857,1	628,1	0,0	
3.1.	Uždavinys – plėtoti tarpinstitucinį ir tarptautinį bendradarbiavimą	707,3	707,3	527,8	0,0	696,3	696,3	527,8	0,0	696,3	696,3	527,8	0,0	

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2017 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2018 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
3.1.1.	Priemonė – skatinti kompetentingų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų ir verslo subjektų tarpusavio bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą įgyvendinant narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio pasiūlos ir paklausos mažinimo priemones	27,0	27,0	19,0	0,0	27,0	27,0	19,0	0,0	27,0	27,0	19,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
3.1.2.	Priemonė – skatinti savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, pilietinės visuomenės ir šeimos iniciatyvas įgyvendinant narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio pasiūlos ir paklausos mažinimo priemones	37,0	37,0	17,0	0,0	26,0	26,0	17,0	0,0	263,0	26,0	17,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
3.1.3.	Priemonė – rengti mokymą Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo subjektams, aktyviai bendradarbiauti su teisėsaugos institucijomis nacionaliniu ir tarptautiniu lygiais, supažindinti visuomenę, kaip atpažinti pinigų plovimo apraiškas	16,0	16,0	13,0	0,0	16,0	16,0	13,0	0,0	16,0	16,0	13,0	0,0	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Vidaus reikalų ministerija) (Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos)

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2017 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2018 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
3.1.4.	Priemonė – stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, siekiant gerinti neteisėtus narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio apyvartos kontrolę	627,3	627,3	478,8	0,0	627,3	627,3	478,8	0,0	627,3	627,3	478,8	0,0	Finansų ministerija (Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos)
3.2.	Uždavinys – stiprinti administracinius gebėjimus	37,9	37,9	20,0	0,0	37,9	37,9	20,0	0,0	37,9	37,9	20,0	0,0	
3.2.1.	Priemonė – tobulinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų kvalifikaciją narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės srityje	2,9	2,9	0,0	0,0	2,9	2,9	0,0	0,0	2,9	2,9	0,0	0,0	Finansų ministerija (Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos)
3.2.2.	Priemonė – plėtoti specialistų, įgyvendinančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų ir jų pirmtakų (prekursorių) paklausos mažinimo priemones, rengimo ir kvalifikacijos tobulinimo sistemą	6,0	6,0	0,0	0,0	6,0	6,0	0,0	0,0	6,0	6,0	0,0	0,0	Teisingumo ministerija (Kalėjų departamentas)
3.2.3.	Priemonė – tobulinti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės ir narkomanijos prevencijos srityse sistemą	17,0	17,0	11,0	0,0	17,0	17,0	11,0	0,0	17,0	17,0	11,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
3.2.4.	Priemonė – stiprinti Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnų, atliekančių narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių) ir tabako gaminių kontrabandos kontrolę, administracinius gebėjimus	12,0	12,0	9,0	0,0	12,0	12,0	9,0	0,0	12,0	12,0	9,0	0,0	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2017 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2018 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
3.3.	Uždavinys – plėtoti narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo, jo padarinių, šių medžiagų apyvartos stebėseną ir situacijos vertinimą	104,9	104,9	63,3	0,0	97,9	97,9	63,3	0,0	97,9	97,9	63,3	0,0	
3.3.1.	Priemonė – vykdyti neteisėto narkotinių ir psichotropinių medžiagų, tabako ir alkoholio vartojimo, jo padarinių, narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio apyvartos stebėseną ir nuolat teikti informaciją visuomenei, švietimo ir ugdymo įstaigoms, šalies ir tarptautinėms institucijoms ir organizacijoms	47,0	47,0	29,0	0,0	40,0	40,0	29,0	0,0	40,0	40,0	29,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
3.3.2.	Priemonė – rengti ir skelbti oficialiosios statistikos portale <i>osp.stat.gov.lt</i> statistinę informaciją apie alkoholinių gėrimų ir tabako gaminių (išskyrus nelegalius) gamybą, importą, eksportą, pardavimą, mažmenines kainas ir jų pokyčius, įsigijimo išlaidas, vartojimą, jo padarinius	2,9	2,9	2,3	0,0	2,9	2,9	2,3	0,0	2,9	2,9	2,3	0,0	Lietuvos statistikos departamentas
3.3.3.	Priemonė – tobulinti narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio pasiūlos ir paklausos mažinimo priemonių įgyvendinimą ir atskaitomybę, siekiant efektyviau naudoti skiriamas lėšas	17,0	17,0	12,0	0,0	17,0	17,0	12,0	0,0	17,0	17,0	12,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
3.3.4.	Priemonė – vertinti įgyvendinamų narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių), tabako ir alkoholio pasiūlos ir paklausos mažinimo priemonių veiksmingumą	28,0	28,0	20,0	0,0	28,0	28,0	20,0	0,0	28,0	28,0	20,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	2016 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2017 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Numatomi 2018 metų asignavimai (tūkst. eurų)				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui		
3.3.5.	Priemonė – vykdyti Lietuvos rinkoje parduodamų alkoholinių gėrimų kokybės kontrolę	4,0	4,0	0,0	0,0	4,0	4,0	0,0	0,0	4,0	4,0	0,0	0,0	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
3.3.6.	Priemonė – tirti Lietuvos rinkoje realizuojamų tabako gaminių sudėtį: ar juose esančių dervų, nikotino ir anglies monoksido kiekis atitinka nustatytas normas	6,0	6,0	0,0	0,0	6,0	6,0	0,0	0,0	6,0	6,0	0,0	0,0	Teisingumo ministerija (Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba)
3.4.	Uždavinys – plėtoti mokslinius ir kitus tyrimus	60,0	60,0	17,0	0,0	25,0	25,0	17,0	0,0	25,0	25,0	17,0	0,0	
3.4.1.	Priemonė – atlikti mokslinius ir kitus tyrimus, diegti mokslu ir gerąja patirtimi pagrįstas metodikas (prevencijos, sveikatos priežiūros diagnostikos, reabilitacijos ir socialinės reintegracijos, nusikalstamų veikų prevencijos ir atskleidimo, informacijos rinkimo ir kita)	60,0	60,0	17,0	0,0	25,0	25,0	17,0	0,0	25,0	25,0	17,0	0,0	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
4.	Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš jo:	9 652,1	9 622,2	4 451,5	25,9	7 768,1	7 744,2	4 451,5	23,9	7 854,2	7 830,2	4 451,5	24,0	
4.1.	Bendrojo finansavimo lėšos													
4.2.	Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	3 620,0	3 620,0	0,0	0,0	1 738,0	1 738,0	0,0	0,0	1 824,0	1 824,0	0,0	0,0	
4.3.	Tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos													
5.	Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	56,0	56,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Iš viso Planui finansuoti (4 + 5)	9 708,1	9 682,2	4 451,5	25,9	7 768,1	7 744,2	4 451,5	23,9	7 854,2	7 830,2	4 451,5	24,0	

Priedo pakeitimai:

Nr. [1125](#), 2015-10-26, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17109

Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinio veiklos plano
2 priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NARKOTIKŲ, TABAKO IR ALKOHOLIO
PREVENCIJOS TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO VERTINIMO KRITERIJŲ
SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
1.	Tikslas – mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio pasiūlą				
R-1-1	Absoliutaus (100 procentų) legalaus alkoholio metinis suvartojimas, tenkantis vienam gyventojui, litrais (ne daugiau kaip x litrų)	11,6	11,2	11	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
R-1-2	Mažmeninėje prekyboje ir maitinimo įmonėse parduotų tabako gaminių (cigarečių) kiekis, tenkantis vienam gyventojui (vienetais) (ne daugiau kaip x vienetų ataskaitiniais metais)	922	914	905	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
R-1-3	15–64 metų Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad jų požiūris į narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą neigiamas, dalis (procentais)	97	97	97	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
1.1.	Uždavinys – mažinti neteisėtą narkotikų, tabako ir alkoholio apyvartą				
P-1-1-1	Narkotinių ir psichotropinių medžiagų, jų pirmtakų (prekursorių), tabako (tabako gaminių) ir alkoholio sulaikymo atvejų skaičius	3 800	3 800	3 900	Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija) (Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos)
P-1-1-2	Narkotinių ir psichotropinių medžiagų patekimo į laisvės atėmimo vietas užkardymo procentas	58	59	60	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (toliau – Teisingumo ministerija) (Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos – toliau – Kalėjimų departamentas)
P-1-1-3	Išanalizuotos ir pagal greito keitimosi informacija apie naujas psichoaktyviasias medžiagas mechanizmo reikalavimus pateiktos informacijos apie naujų psichoaktyviųjų medžiagų atsiradimą rinkoje dalis, kuriai atlikus rizikos vertinimą pasiūlytos rinkos ribojimo priemonės (procentais)	59	59	59	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
P-1-1-4	Ūkio subjektų, vykdančių veiklą, susijusią su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais), patikrinimų dalis (visų ūkio subjektų, kurie vykdo veiklą, susijusią su narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakais (prekursoriais), procentais)	39	39	39	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
P-1-1-5	Įsigytų tarnybinių šunų, naudojamų neteisėtai gabenamoms narkotinėms ir psichotropinėms medžiagoms, jų pirmtakams (prekursoriams) ir tabako gaminiams aptikti, skaičius	2	–	–	Teisingumo ministerija (Kalėjų departamentas)
1.2.	Uždavinys – mažinti tabako gaminių ir alkoholio produktų prieinamumą				
P-1-2-1	Sumažėję nustatytų pažeidimų alkoholio ir tabako verslo sektoriuje, palyginti su praėjusiais metais (procentais)	1	1	1	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
2.	Tikslas – mažinti narkotikų, tabako ir alkoholio paklausą				
R-2-1	15–64 metų Lietuvos gyventojų, neteisėtai vartojusių narkotines ir psichotropines medžiagas per paskutinius 12 mėnesių, dalis (procentais) (ne daugiau kaip x procentų ataskaitiniais metais)	2,5	2,5	2,5	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
R-2-2	15–64 metų Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad rūkė tabako gaminius per paskutines 30 dienų, dalis (procentais) (ne daugiau kaip x procentų ataskaitiniais metais)	34,9	34,6	34,6	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
R-2-3	15–64 metų Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad vartojo alų arba kitus alkoholinius gėrimus per paskutines 30 dienų, dalis (procentais) (ne daugiau kaip x procentų ataskaitiniais metais)	65,7	65,4	65,4	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
2.1.	Uždavinys – stiprinti narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo prevenciją				
P-2-1-1	Mokyklų, kuriose įgyvendinamos prevencinės programos „Žipio draugai“, „Antrasis žingsnis“ ir kitos, skaičius	600	650	650	Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – Švietimo ir mokslo ministerija)
P-2-1-2	Mokyklų, kuriose įgyvendinta Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, skaičius	800	850	900	Švietimo ir mokslo ministerija
P-2-1-3	Specialistų, apmokytų taikyti psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos kokybės standartus, skaičius	50	150	250	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
P-2-1-4	Nuteistųjų, priklausomų nuo narkotinių ir psichotropinių medžiagų, skaičiaus mažėjimas (asmenų skaičius)	1 200	1 150	1 100	Teisingumo ministerija (Kalėjų departamentas)
P-2-1-5	Savanoriškai dalyvaujančių elgesio kaitos programose priklausomų asmenų dalis (visų priklausomų asmenų procentais)	32	33	34	Teisingumo ministerija (Kalėjų departamentas)

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
2.2.	Uždavinys – gerinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų prieinamumą ir kokybę				
P-2-2-1	Naujų žmogaus imunodeficito viruso infekcijų atvejų, susijusių su narkotikų švirkštimu, dalis Lietuvoje (procentais)	35	34	33	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
P-2-2-2	Asmenų, priklausomų nuo psichoaktyviųjų medžiagų, kuriems suteiktos socialinės psichologinės reabilitacijos paslaugos, skaičius	300	320	340	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
P-2-2-3	Laisvės atėmimo bausmę atliekančių priklausomų nuo psichiką veikiančių medžiagų asmenų, kuriems atliekant laisvės atėmimo bausmę taikyta tikslinė resocializacija ir teiktos medicinos paslaugos, skaičius	40	45	50	Teisingumo ministerija (Kalėjimų departamentas)
3.	Tikslas – stiprinti veiklos valdymą ir koordinavimą				
R-3-1	15–64 metų Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad pakankamai arba labai gerai informuoti apie galimas narkotikų, tabako ar alkoholio vartojimo pasekmes, dalis (procentais) (ne mažiau kaip x procentų ataskaitiniais metais)	93	93	93	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
3.1.	Uždavinys – plėtoti tarpinstitucinį ir tarptautinį bendradarbiavimą				
P-3-1-1	Organizuotų mokymo renginių savivaldybių specialistams psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos ir kontrolės klausimais skaičius	2	2	2	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
P-3-1-2	Organizuotų konferencijų skaičius	1	1	1	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas
P-3-1-3	Tarptautinio lygmens renginių, kuriuose dalyvauta, skaičius	7	7	7	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – Vidaus reikalų ministerija) (Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos)
P-3-1-4	Tarptautinių ir tarpžinybinių operacijų, kuriose dalyvavo muitinės pareigūnai, skaičius	10	10	10	Finansų ministerija (Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos)
3.2.	Uždavinys – stiprinti administracinius gebėjimus				
P-3-2-1	Įkalinimo įstaigų reabilitacijos centruose dirbančių specialistų, dalyvavusių mokomuosiuose vizituose Europos Sąjungos šalių valstybės institucijose, skaičius	10	10	10	Teisingumo ministerija (Kalėjimų departamentas)

Eil. Nr.	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			Dalyvaujanti institucija
		2016 metų	2017 metų	2018 metų	
P-3-2-2	Dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo mokymo narkomanijos prevencijos klausimais renginiuose specialistų skaičius	30	30	30	Teisingumo ministerija (Kalėjų departamentas)
P-3-2-3	Organizuotų pasitarimų, seminarų ir konferencijų alkoholio ir tabako vartojimo prevencijos mokyklose klausimais skaičius	1	1	1	Švietimo ir mokslo ministerija
P-3-2-4	Dalyvavusių mokymo renginiuose pareigūnų skaičius	45	45	45	Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos
P-3-2-5	Surengtų mokymo renginių Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo subjektams skaičius	10	10	10	Vidaus reikalų ministerija (Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos)
3.3.	Uždavinys – plėtoti narkotikų, tabako ir alkoholio vartojimo, jo padarinių, šių medžiagų apyvartos stebėseną ir situacijos vertinimą				
P-3-3-1	Parengtas ir paskelbtas informacinis pranešimas apie alkoholio ir tabako vartojimą ir jo padarinius (vienetais)	1	1	1	Lietuvos statistikos departamentas
P-3-3-2	Ištirtų Lietuvos rinkoje realizuojamų alkoholinių gėrimų sudėties mėginių skaičius	130	130	130	Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
P-3-3-3	Atliktų Lietuvos rinkoje realizuojamų tabako gaminių sudėties ir ženklavimo atitikties teisės aktų reikalavimams kontrolinių tyrimų skaičius	30	30	30	Teisingumo ministerija (Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba)
3.4.	Uždavinys – plėtoti mokslinius ir kitus tyrimus				
P-3-4-1	Atliktų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimo tyrimų skaičius	1	1	1	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas

Priedo pakeitimai:

Nr. [1125](#), 2015-10-26, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17109

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [1125](#), 2015-10-26, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17109

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. vasario 25 d. nutarimo Nr. 217 „Dėl Lietuvos Respublikos narkotikų, tabako ir alkoholio prevencijos tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo